

הנודר מן המבושל

פרק ששי נדרים

מ.מ.א.

עין משפט גדר מצוה

א א מיי פ"ע מהלכת
נדרים הלכה א סתם
לאין נדר טור ש"ע י"ד
ק"י ר"ח סעיף א:
ב מיי שם הל' א טור
ס"ט:
ג א מיי שם הלכה א טור
ש"ע שם סעיף ב:
ד ג מיי שם הלכה א [ג']
טו"ע שם סעיף א:
ו

הוספת

הנודר מן המבושל
מותר בצלי
ובשלו. שוק שאין מבושל
יותר: קונם תבשיל שאינו
מועם אסור במעשה
קודם. מפרש בגמרא
כל מידי שנתמין בו פת
לשבות קרוי מבושל ומותר
בעשה שאינו נאכל עם פת
ו"ע אמאי שני למיתני עיני
אמר מרשף לפרוי טור
מן המבושל בלא שאומר
שאינו טועם ויבשר בני
כבוד ושוק ומלח נקט
דוקא שאינו טועם להסוף
בו איסור וי"ל כדכח
נקי"ל דאפי"ה מותר בעשה
ויבשר מני למיתני מבושל
לא משמע כבוד ימור
ל"ל ושלוק: [מורפוזא
והרומזא]. מפרש בגמ':
רבי יאשיה אומר בצלי
ואפי"ה שאין אריה לדבר
ובר לדבר. ולק לא הו
לחיה דנמריה הלך אחר
לשון בני אדם: והא מן
תבשיל נדר. לק לא הו
תבשיל מין שהוא רק כמים
בגמלא: בהריוות.
פירוש קריאתי: [א"ת] וי
קרי טועם לחולים וכו':
ברביב. מועילס לחולים:
לשון בני אדם: פירוש קשות
הס רעות לחולה שאין
מבושלת לו: בקרא
גובה. פירוש חילין שבקרא
קשה הוא ורע לחולה:
גבויה. קך שנתכוו יפה
לחולה: לוליבא דקרא.
כל דבר שנתכוו לאין קרי
לוליבא: בבורה. טוב
אין צמחה: ודבר זה
אסור לאומרו בפניהם.
שלא קונעין עליו ואומרין
שלא קונעין מלי לחובה
ואיטולנה כה"ס ו"קונעין"
פירוש שאסור לומר להם
שנתכוו לחולה. ואינו
באן חולין. דקמי לעיל
שהחולין אכולין בו: רבנן.
שמאין שמעליס במורה הם
תמליס אכל לחולין ממם
לא מעלי: רבא לשעמיה.
דבגנן איקרו חולים:

א [לעיל ב: וש"ת].
ב [פסחים ג. וש"ת].
ג [מסכתא פ"א].
ד [נמוחת טז.]. ה [ר"ה
טו. ע"ה. ג.]. ו [ג.]. ז [ל'
והרמב"ן].

תורה אור השלם

1. ויבשלו הפסח
כאש במשפט והקדשים
בשלו בסירות ובקדרים
ובצלחות ויבשרו לכל בני
הקדם:
דברי הימים ב ה יג

הגהות הב"ח

(א) רשי"י ד"ה טורד ד"ה
שוק ד"ה:

גליון הש"ס

גמ' שנתאר ויבשלו (את)
הפסח. קשה לי אמאי
לא מיימי מקנה אסור
בני רחא בני פסח ונשת
ואכלת וי"ל: שם ותנא
דילן סבר בגדיה. לעיל
דף ל ע"ב. ולקמן דף נא
עב: בהר"ן ד"ה ויענין
הלכה וכו' דא תפיש.
עין מוסף קידושין ע
ודבר זו ע"ב ד"ה אלא
מאי למי:

מוסף רשי"י

הנודר מן המבושל.
מבושל שאינו ולא
מבושל כמאלל בן דוסאי.
צלי. נאש. שדוק.
שם מבשל הרבה כדמתיקין
(חולין ק). גבי כד
מבושלת אסרת וכל
נאסרת. לומר שיש בהם
הרבה ופולטת את עדין
ואינה בולעת. דטוריה
לפוט. שדוקא אסרת
והאסרת. לומר שנתבשלה
יותר מדאי פלטה כל דמה
וחזרת ובולת מחדש.
אלמלא שוק הוא מבושל
הרבה (דאמיה בשמח).
ממעשה רתחה. קל
דבר שנתמין לחון הדי
ולמעט שבר ויחלפו שם
שיולא ממנה שלם (אמרי
בשמות). בהריוות רבות.
שהתבשל ר' (דאמיה
בשמות). אסר. רופס
(פסחים קג. דף פה). הא
ברכיבי הא באשוי.
רכיבי קשות לחולה. אשוי
יפות שטמין מהס מבושל
קך (דאמיה בשמות).

פירוש הרא"ש

[ש"ן לעמוד שפתיק]
הדיו נבשין לאיבת קנה.
אימת יקנה כז צייה לבי
הו זורכא מריגן צמורה
שעכ כבר הדר סודר
למריה. לומר בקנין סודר
לא היה מועיל אם היה
אומן קנה חפן וצ חלפין סודר לאחר ל' יום אם לא ח"ל מעכשיו ולאחר ל' יום הילכך ה"ג לא קני: והא בתנת בית הורון דקני על גנת להקנות הוא. שמקנה לו החצר והסעודה ולא שיהו שלם שיוכל אצוי
לכבוד ביתר ולא קני זה על מנת לעשות מה שחמרו זה כאילו קני ויחלו המצר והסעודה מרשות הן ויכל הוא כאלו ביתר אלא דלא קני על מנת להקנות אינו קונה הלכך ה"ג לא יחלו המצר והסעודה מרשות הן:
משום דסעודתו וכוונתו עליי. שלא היה קני כי אם להערים ולא כיון לטם ממנה כלל: הא בני רבי אליעזר היא דאמר אפילו יתור בו. הלכך ה"ג אפי"ה דמליגא שרי דקני על מנת להקנות קנה מחמיר הוא
בנודר הנבל: אומר שישבם בי"י. ללא הוא ממנה ואית דגריס דשדא כפיהל לשון המושלך כפפל דבני ואמר קני על מנת להקנות: לישנא בתי"א דרבא. ואפילו אמר וכו' לפנך אסור:

הנודר מן המבושל מותר צלי ובשוק. מבושל מבושל כראוי (א):
שוק. מבושל יותר מדאי: קונם תבשיל שאינו טועם. כל
תבשיל במשמע: מעשה קדרה דך. שיש זה רוטב: אכל לא בעשה.
כגון דייסא: טורמוטא הרמוטה מפרש בגמ' (א): רחסאה. דבר הרומח
כגון רוטב וכל דדמי ליה: הוירד
לקדרה. דמשמע זין וזון זין רומח:
אסור צלל המבשלין. זין כך זין
עצה: גמ' ר' יאשיה אומר. צללי
ובשוק דמתקרי ימי מבושל: הלך
אחר לשון בני אדם. דאין דרכס
לקרות לצלי מבושל: והא מבושיל
גדר. דמשמע זין כך זין עצה: האי
הא. דמתניתין ללא קרי לעצה
תבשיל: צלל מידי דמתכללה ציה
ריפסא. דלמפתין צו את הפת קרי
תבשיל: והא סניא. צניחותא:
בשיריות רכות. צלילועין רכות
שהחולין אכולין בהן פיתן: איני. מי
אכולין החולין מהן: חוא קרא דמתיסא.
לענת מונחת שם שהיה אוכל ממנה:
לוליבא דקרא כסלקא. מוכי של דלעת
דיפה לאכול עם המתדין: לוליבא
ריפסא. תוכן של זרעוני שאותן פיס
לאכלן צבותא: ודבר זה אסור לאומרו
בפני עס הארץ. משום דדבר מעולה
הוא לרפואה ואסור לומר להם שום
דבר שיהו ממנו. ואיית דלמרי ללא
ליכלו טובא וליפקדו כיתנא: חולין
רצנן. שעוסקין צתורה ואינם נהנים
מן העולם וצאים לידי חולין:
מללינן

הנודר מן המבושל מותר בצלי ובשלו
אמר קונם תבשיל שאינו טועם
אסור במעשה קדרה רך ומותר בעשה יומותר
בביצה טורמוטא ובדלעת הרמוצה: הנודר
ממעשה קדרה אין אסור אלא ממעשה
רתחה אמר קונם הוירד לקדרה שאינו
טועם אסור בכל המתבשלין בקדרה:
גמ' תניא ר' יאשיה אומר ואפי"ה שאין אריה
לדבר זכר לדבר שנא' ויבשלו (את) הפסח
כאש כמשפט לימא בהא קמיפלגי דרבי
יאשיה סבר הלך אחר לשון תורה ותנא דילן
סבר (ב) בגדרים הלך אחר לשון אדם לא
דכולי עלמא יבגדרים הלך אחר לשון בני
אדם (ג) מר כי אתריה ומר כי אתריה באתרא
דתנא דילן לצלי קרו ליה צלי ולמבושל קרו
ליה מבושל באתרא דר' יאשיה אפילו צלי
קרו מבושל והא קרא נסיב לה אסמכתא
בעלמא: קונם תבשיל בו: והא מתבשיל
גדר אמר אביי האי תנא כל מידי דמתאכל
ביה ריפתא תבשיל קרו ליה והתניא (ד) הנודר
מן התבשיל אסור בכל מיני תבשיל ואסור
בצלי ובשוק ובמבושל ואסור בהריוות
רכות שהחולין אכולין בהן פיתן אינו והא

ולענין הלכה בקודר קיימא לן כרז נחמן דקודר קני על מנת
להקנות הוא ולא מני מקנה לעכוזי דלע"ג דרז אשי אמר
ליה מאן לימא לן דקודר אי תפיש ליה לא מתפיש דחויא בעלמא
הוא דקאמר ליה ולא סבר לה דלחיה גופיה אמר צפ"ק דקידושין (ד' ו):
גזי האומר לאשה הרי את מקודשת
לי צמנה זה על מנת שחזיריהו לי
דכולהו קני לצר מאשה גזרה שמא
יאמרו אשה נקנית צמליפין ואי סלקא
דעתך * דאי תפיש מתפיש מאי גזרה
דאי הכי נקנית היא צמליפין ואין לך
[קניין] גדול מזה אלא ודאי רב אשי
גופיה סביר' ליה דקודר אי תפיש ליה
מקנה לא מתפיש והכא דחויא בעלמא
הוא דדמי ליה לצר נחמן. מיהו נהי
ללענין סודר קיימא לן כרז נחמן
לענין קני על מנת להקנות משמע ללא
קיי"ל כותיה דצהא רב אשי פליג עליה
לגמרי משום טעמא דקודר קני ע"מ
להקנות מן השתא הוא אכל הכא
הדר קודר למריה. אכל הרמז"ס ז"ל
פסק צמתיקן כרז נחמן משמע דק"ל
ז"ל דכיון דפרכה קמיתתא דרז אשי
דקך דחויא היא כדמתיבנא כל מני
דקאמר ליה נמי דלחוי ומכין וללא
לאפילוגי עליה. ו(ה) והרמז"ס ז"ל
צהלכותי מתסת לה סתומי:

הדרן עלך השותפין שנדרו
הנודר מן המבושל מותר צללי
ובשוק. שאינם צללי לשון
מבושל. שוק צליל ולא צללי דנהי
לשוק נמי משמע מבושל יותר מדאי
כדמתיקין צפ"ל כל השצר (חולין דף קי):
הכזר אסרת ואינה נאסרת שלוקה
אסרת ונאסרת שוק דהכא צליל
ולא צליל הוא דבגמריה הלך אחר
לשון בני אדם ותבשיל שנתבשל יותר
מדאי צללי מבושל הוא: אמר קונם
תבשיל שאינו טועם אסור במעשה
קדרה רך ומותר דהאי אכל כל מידי דמתאכללה
ציה ריפתא תבשיל קרי ליה צלל פת ואמרי' בגמ' דאסור צללי ובשוק דהא מתאכללה
ציה ריפתא. וכי קמני שאני טועם לאו דוקא דלמר הכי אלא לרבותא נקטה לומר דאפילו אמר שאני טועם מותר בעצה. ומפורש בירושלמי
[פ"ו ה"א] דכי היכי דקונם תבשיל מותר בעצה הכי נמי נודר מן המבושל מותר בעצה: ומותר ציולה ערמיטא. מפרש בגמרא [ג'] דשקלי לה צמיה
חמימי אלפא זימני ואלפא זימני צמיה קרירי עד דמתוטרף כדבלע לה ולא מתאכללה ציה ריפתא. ומשמע דדוקא צה הוא דשאי אכל כל
שלא נתבשלה כל כך אסורה דהא מתאכללה ריפתא צדה והכי איתא בירושלמי [שס] צסר רב חסדא אסור ציולה גבולגלת שך דרך החולה
לאכול צה פחו דלמחל כל כך שלא ננטמקה כל כך שהפת נאכלת עמה צללי תבשיל הוא: גמ' תניא ר' יאשיה אומר. נודר מן המבושל אסור
צללי: ואפי"ה שאין ראייה לדבר. שהצלי יחא צללי מבושל זכר לדבר דמתיב וביצלו (את) הפסח ואפסח אציו נאכל אלא ללי ומתיב וביצלו
ומיהו לאו ראייה גמורה היא כדאמר במסקנא צבנדרים הלך אחר לשון בני אדם: ירושלמי [שס] אמר רבי יוחנן הלכו צבנדרים אחר לשון
בני אדם אמר ר' יאשיה הלכו צבנדרים אחר לשון תורה מה נפיק ציניהו אמר קונם יין שאינו טועם צחג על דעתיה דרבי יוחנן אסור
ציוס טוב האחרון של חג על דעתיה דר' יאשיה מותר אף ר' יאשיה מודה שהוא אסור לא אמרה ר' יאשיה אלא לחומריין ע"כ. ולפוס גמרא
דילן דאפי"ה ר' יאשיה מודה דאין חולין צבנדרים אלא אחר לשון בני אדם שמעיין מיינה דצין להקל צין להחמיר האומר צחג יו"ט האחרון
של חג צללי: והא מבושיל גדר. ואמאי מותר בעצה דהא תבשיל הוא: האי פנה אל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה.
אכל מעשה קדרה עצה דלא מתאכללה ריפתא צדידה לא מתיקרי תבשיל. ואית דמפרשי דאסור במעשה קדרה רך קא קטיא ליה דלאו תבשיל
הוא וטני דכיון דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה: והסתיי: ואסור בפעיריפס רכות. דלועין קטיס: שהחולין אכולין
בהן פתן. מדקא יהיב טעמא לחיסורא מפני שהחולין אכולין בהן פתן ש"מ דל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל מתיקרי: איני. דלועין יפין
לחולה: כרכיבי. מעלו: אשוי קשין: בקרא גופיה. קשה: גווייה דקרא. מה שנתכוו מעלי: לוליבא דקרא. למה שנתכוו:
כסילקא. יבשלנו עם תרדין: לוליבא דייסנא צכותא. מה שנתכוו טוב לאכלו עם כותח: ודבר זה אסור לאומרו בפני עס הארץ.
כדי שלא יעקרו הפשתן לכך: מאן חולין רצנן. אין הכי נמי דקרי צין כרכיבי צין אשוי קשין לחולי וכי קמני שחולין אכולין בהן פתן
לאו חולין ממם אלא מאן חולין רצנן דאפילו צביריותן הן תשושי כח מפני שהמורה מתשת כחם [בגמראין יו]:

כמאן
הנודר מן המבושל מותר צללי ובשוק. שאינם צללי לשון מבושל. שוק צליל ולא צללי דנהי לשוק נמי משמע מבושל יותר מדאי כדמתיקין צפ"ל כל השצר (חולין דף קי): הכזר אסרת ואינה נאסרת שלוקה אסרת ונאסרת שוק דהכא צליל ולא צליל הוא דבגמריה הלך אחר לשון בני אדם ותבשיל שנתבשל יותר מדאי צללי מבושל הוא: אמר קונם תבשיל שאינו טועם אסור במעשה קדרה רך ומותר דהאי אכל כל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה צלל פת ואמרי' בגמ' דאסור צללי ובשוק דהא מתאכללה ציה ריפתא. וכי קמני שאני טועם לאו דוקא דלמר הכי אלא לרבותא נקטה לומר דאפילו אמר שאני טועם מותר בעצה. ומפורש בירושלמי [פ"ו ה"א] דכי היכי דקונם תבשיל מותר בעצה הכי נמי נודר מן המבושל מותר בעצה: ומותר ציולה ערמיטא. מפרש בגמרא [ג'] דשקלי לה צמיה חמימי אלפא זימני ואלפא זימני צמיה קרירי עד דמתוטרף כדבלע לה ולא מתאכללה ציה ריפתא. ומשמע דדוקא צה הוא דשאי אכל כל שלא נתבשלה כל כך אסורה דהא מתאכללה ריפתא צדה והכי איתא בירושלמי [שס] צסר רב חסדא אסור ציולה גבולגלת שך דרך החולה לאכול צה פחו דלמחל כל כך שלא ננטמקה כל כך שהפת נאכלת עמה צללי תבשיל הוא: גמ' תניא ר' יאשיה אומר. נודר מן המבושל אסור צללי: ואפי"ה שאין ראייה לדבר. שהצלי יחא צללי מבושל זכר לדבר דמתיב וביצלו (את) הפסח ואפסח אציו נאכל אלא ללי ומתיב וביצלו ומיהו לאו ראייה גמורה היא כדאמר במסקנא צבנדרים הלך אחר לשון בני אדם: ירושלמי [שס] אמר רבי יוחנן הלכו צבנדרים אחר לשון בני אדם אמר ר' יאשיה הלכו צבנדרים אחר לשון תורה מה נפיק ציניהו אמר קונם יין שאינו טועם צחג על דעתיה דרבי יוחנן אסור ציוס טוב האחרון של חג על דעתיה דר' יאשיה מותר אף ר' יאשיה מודה שהוא אסור לא אמרה ר' יאשיה אלא לחומריין ע"כ. ולפוס גמרא דילן דאפי"ה ר' יאשיה מודה דאין חולין צבנדרים אלא אחר לשון בני אדם שמעיין מיינה דצין להקל צין להחמיר האומר צחג יו"ט האחרון של חג צללי: והא מבושיל גדר. ואמאי מותר בעצה דהא תבשיל הוא: האי פנה אל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה. אכל מעשה קדרה עצה דלא מתאכללה ריפתא צדידה לא מתיקרי תבשיל. ואית דמפרשי דאסור במעשה קדרה רך קא קטיא ליה דלאו תבשיל הוא וטני דכיון דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה: והסתיי: ואסור בפעיריפס רכות. דלועין קטיס: שהחולין אכולין בהן פתן. מדקא יהיב טעמא לחיסורא מפני שהחולין אכולין בהן פתן ש"מ דל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל מתיקרי: איני. דלועין יפין לחולה: כרכיבי. מעלו: אשוי קשין: בקרא גופיה. קשה: גווייה דקרא. מה שנתכוו מעלי: לוליבא דקרא. למה שנתכוו: כסילקא. יבשלנו עם תרדין: לוליבא דייסנא צכותא. מה שנתכוו טוב לאכלו עם כותח: ודבר זה אסור לאומרו בפני עס הארץ. כדי שלא יעקרו הפשתן לכך: מאן חולין רצנן. אין הכי נמי דקרי צין כרכיבי צין אשוי קשין לחולי וכי קמני שחולין אכולין בהן פתן לאו חולין ממם אלא מאן חולין רצנן דאפילו צביריותן הן תשושי כח מפני שהמורה מתשת כחם [בגמראין יו]:

כמאן
הנודר מן המבושל מותר צללי ובשוק. שאינם צללי לשון מבושל. שוק צליל ולא צללי דנהי לשוק נמי משמע מבושל יותר מדאי כדמתיקין צפ"ל כל השצר (חולין דף קי): הכזר אסרת ואינה נאסרת שלוקה אסרת ונאסרת שוק דהכא צליל ולא צללי הוא דבגמריה הלך אחר לשון בני אדם ותבשיל שנתבשל יותר מדאי צללי מבושל הוא: אמר קונם תבשיל שאינו טועם אסור במעשה קדרה רך ומותר דהאי אכל כל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה צלל פת ואמרי' בגמ' דאסור צללי ובשוק דהא מתאכללה ציה ריפתא. וכי קמני שאני טועם לאו דוקא דלמר הכי אלא לרבותא נקטה לומר דאפילו אמר שאני טועם מותר בעצה. ומפורש בירושלמי [פ"ו ה"א] דכי היכי דקונם תבשיל מותר בעצה הכי נמי נודר מן המבושל מותר בעצה: ומותר ציולה ערמיטא. מפרש בגמרא [ג'] דשקלי לה צמיה חמימי אלפא זימני ואלפא זימני צמיה קרירי עד דמתוטרף כדבלע לה ולא מתאכללה ציה ריפתא. ומשמע דדוקא צה הוא דשאי אכל כל שלא נתבשלה כל כך אסורה דהא מתאכללה ריפתא צדה והכי איתא בירושלמי [שס] צסר רב חסדא אסור ציולה גבולגלת שך דרך החולה לאכול צה פחו דלמחל כל כך שלא ננטמקה כל כך שהפת נאכלת עמה צללי תבשיל הוא: גמ' תניא ר' יאשיה אומר. נודר מן המבושל אסור צללי: ואפי"ה שאין ראייה לדבר. שהצלי יחא צללי מבושל זכר לדבר דמתיב וביצלו (את) הפסח ואפסח אציו נאכל אלא ללי ומתיב וביצלו ומיהו לאו ראייה גמורה היא כדאמר במסקנא צבנדרים הלך אחר לשון בני אדם: ירושלמי [שס] אמר רבי יוחנן הלכו צבנדרים אחר לשון בני אדם אמר ר' יאשיה הלכו צבנדרים אחר לשון תורה מה נפיק ציניהו אמר קונם יין שאינו טועם צחג על דעתיה דרבי יוחנן אסור ציוס טוב האחרון של חג על דעתיה דר' יאשיה מותר אף ר' יאשיה מודה שהוא אסור לא אמרה ר' יאשיה אלא לחומריין ע"כ. ולפוס גמרא דילן דאפי"ה ר' יאשיה מודה דאין חולין צבנדרים אלא אחר לשון בני אדם שמעיין מיינה דצין להקל צין להחמיר האומר צחג יו"ט האחרון של חג צללי: והא מבושיל גדר. ואמאי מותר בעצה דהא תבשיל הוא: האי פנה אל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה. אכל מעשה קדרה עצה דלא מתאכללה ריפתא צדידה לא מתיקרי תבשיל. ואית דמפרשי דאסור במעשה קדרה רך קא קטיא ליה דלאו תבשיל הוא וטני דכיון דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה: והסתיי: ואסור בפעיריפס רכות. דלועין קטיס: שהחולין אכולין בהן פתן. מדקא יהיב טעמא לחיסורא מפני שהחולין אכולין בהן פתן ש"מ דל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל מתיקרי: איני. דלועין יפין לחולה: כרכיבי. מעלו: אשוי קשין: בקרא גופיה. קשה: גווייה דקרא. מה שנתכוו מעלי: לוליבא דקרא. למה שנתכוו: כסילקא. יבשלנו עם תרדין: לוליבא דייסנא צכותא. מה שנתכוו טוב לאכלו עם כותח: ודבר זה אסור לאומרו בפני עס הארץ. כדי שלא יעקרו הפשתן לכך: מאן חולין רצנן. אין הכי נמי דקרי צין כרכיבי צין אשוי קשין לחולי וכי קמני שחולין אכולין בהן פתן לאו חולין ממם אלא מאן חולין רצנן דאפילו צביריותן הן תשושי כח מפני שהמורה מתשת כחם [בגמראין יו]:

הנודר מן המבושל מותר צללי ובשוק. שאינם צללי לשון מבושל. שוק צליל ולא צללי דנהי לשוק נמי משמע מבושל יותר מדאי כדמתיקין צפ"ל כל השצר (חולין דף קי): הכזר אסרת ואינה נאסרת שלוקה אסרת ונאסרת שוק דהכא צליל ולא צללי הוא דבגמריה הלך אחר לשון בני אדם ותבשיל שנתבשל יותר מדאי צללי מבושל הוא: אמר קונם תבשיל שאינו טועם אסור במעשה קדרה רך ומותר דהאי אכל כל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה צלל פת ואמרי' בגמ' דאסור צללי ובשוק דהא מתאכללה ציה ריפתא. וכי קמני שאני טועם לאו דוקא דלמר הכי אלא לרבותא נקטה לומר דאפילו אמר שאני טועם מותר בעצה. ומפורש בירושלמי [פ"ו ה"א] דכי היכי דקונם תבשיל מותר בעצה הכי נמי נודר מן המבושל מותר בעצה: ומותר ציולה ערמיטא. מפרש בגמרא [ג'] דשקלי לה צמיה חמימי אלפא זימני ואלפא זימני צמיה קרירי עד דמתוטרף כדבלע לה ולא מתאכללה ציה ריפתא. ומשמע דדוקא צה הוא דשאי אכל כל שלא נתבשלה כל כך אסורה דהא מתאכללה ריפתא צדה והכי איתא בירושלמי [שס] צסר רב חסדא אסור ציולה גבולגלת שך דרך החולה לאכול צה פחו דלמחל כל כך שלא ננטמקה כל כך שהפת נאכלת עמה צללי תבשיל הוא: גמ' תניא ר' יאשיה אומר. נודר מן המבושל אסור צללי: ואפי"ה שאין ראייה לדבר. שהצלי יחא צללי מבושל זכר לדבר דמתיב וביצלו (את) הפסח ואפסח אציו נאכל אלא ללי ומתיב וביצלו ומיהו לאו ראייה גמורה היא כדאמר במסקנא צבנדרים הלך אחר לשון בני אדם: ירושלמי [שס] אמר רבי יוחנן הלכו צבנדרים אחר לשון בני אדם אמר ר' יאשיה הלכו צבנדרים אחר לשון תורה מה נפיק ציניהו אמר קונם יין שאינו טועם צחג על דעתיה דרבי יוחנן אסור ציוס טוב האחרון של חג על דעתיה דר' יאשיה מותר אף ר' יאשיה מודה שהוא אסור לא אמרה ר' יאשיה אלא לחומריין ע"כ. ולפוס גמרא דילן דאפי"ה ר' יאשיה מודה דאין חולין צבנדרים אלא אחר לשון בני אדם שמעיין מיינה דצין להקל צין להחמיר האומר צחג יו"ט האחרון של חג צללי: והא מבושיל גדר. ואמאי מותר בעצה דהא תבשיל הוא: האי פנה אל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה. אכל מעשה קדרה עצה דלא מתאכללה ריפתא צדידה לא מתיקרי תבשיל. ואית דמפרשי דאסור במעשה קדרה רך קא קטיא ליה דלאו תבשיל הוא וטני דכיון דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל קרי ליה: והסתיי: ואסור בפעיריפס רכות. דלועין קטיס: שהחולין אכולין בהן פתן. מדקא יהיב טעמא לחיסורא מפני שהחולין אכולין בהן פתן ש"מ דל מידי דמתאכללה ציה ריפתא תבשיל מתיקרי: איני. דלועין יפין לחולה: כרכיבי. מעלו: אשוי קשין: בקרא גופיה. קשה: גווייה דקרא. מה שנתכוו מעלי: לוליבא דקרא. למה שנתכוו: כסילקא. יבשלנו עם תרדין: לוליבא דייסנא צכותא. מה שנתכוו טוב לאכלו עם כותח: ודבר זה אסור לאומרו בפני עס הארץ. כדי שלא יעקרו הפשתן לכך: מאן חולין רצנן. אין הכי נמי דקרי צין כרכיבי צין אשוי קשין לחולי וכי קמני שחולין אכולין בהן פתן לאו חולין ממם אלא מאן חולין רצנן דאפילו צביריותן הן תשושי כח מפני שהמורה מתשת כחם [בגמראין יו]: